

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
Kujawsko-Pomorskie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt Rynek Pracy pod Lupą II współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

P O W I A T O W Y U R Z Ä D P R A C Y W R Y P I N I E

RAPORT Z MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE RYPIŃSKIM W 2014 ROKU

RYPIN 2015

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
1. Analiza bezrobocia według zawodów.....	5
1.1. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Rypinie na koniec 2014 roku.....	7
1.2. Struktura bezrobotnych według zawodów.....	11
1.3. Napływ osób bezrobotnych według zawodów.....	14
1.4. Analiza struktury zawodowej bezrobotnych według przynależności ostatniego miejsca pracy do sekcji PKD.....	16
2. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów i ich grup.....	17
3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	23
3.1. Zawody nadwyżkowe.....	23
3.2. Zawody zrównoważone.....	25
3.3. Zawody deficytowe.....	26
3.4. Wskaźnik bezrobocia długotrwałego.....	28
Podsumowanie.....	29

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego. Na podstawie analizy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w zestawieniu z wykazem bezrobotnych według zawodów określa się, zgodnie z obowiązującą metodologią opracowaną przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zawody nadwyżkowe i deficytowe odnoszące się do zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Przez pojęcie **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba poszukujących pracy w tym zawodzie, natomiast **zawód nadwyżkowy** oznacza zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Do analizy, mającej na celu opisanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, posłużyły następujące mierniki charakteryzujące lokalny rynek pracy tj.:

- **średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w danym zawodzie** – oznacza różnicę między średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku, a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w określonym zawodzie w danym roku,
- **wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** – oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w określonym zawodzie w danym roku,
- **wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie** – oznacza iloraz liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, wg stanu w końcu danego roku i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie wg stanu w końcu danego roku, w ujęciu procentowym.

Niniejsze opracowanie, mające charakter diagnostyczny, zostało przygotowane w oparciu o dane dot. zawodów reprezentowanych przez bezrobotnych rejestrujących się w 2014 roku

i zarejestrowanych w dniu 31 grudnia 2014r. oraz wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, które zgłoszono w 2014r. (sprawozdanie MPiPS-01 Załącznik 2 i 3 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej”, „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”).

Monitoring obejmuje zawody i specjalności ujęte w grupach elementarnych (kod 4-cyfrowych) oraz zawodach oznaczonych kodem 6-cyfrowym zgodnie z obowiązującą klasyfikacją zawodów i specjalności (Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. – Dz. U. Nr 82, poz. 537 z dnia 17.05.2010r.)

Raport z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych tworzony jest dla potrzeb między innymi: Powiatowych Urzędów Pracy, Wojewódzkich Urzędów Pracy, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, władz oświatowych, instytucji szkoleniowych, osób uczących się.

Raport składa się z trzech części:

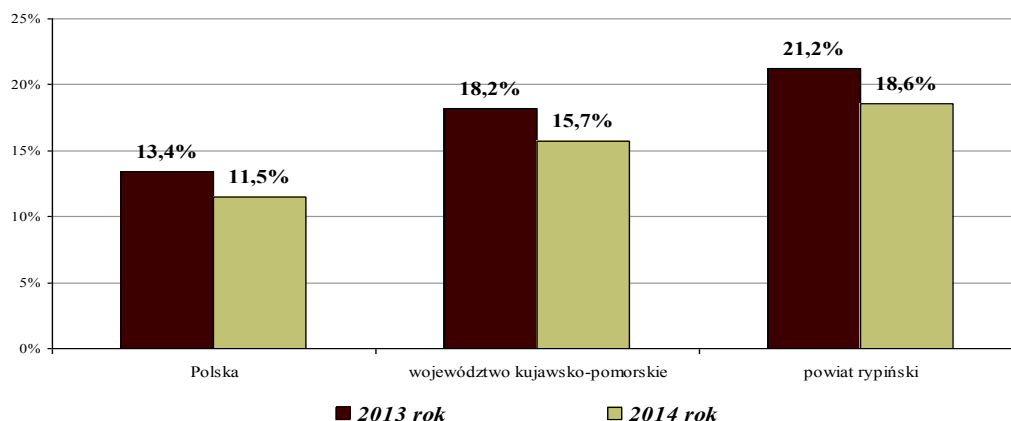
- analizy bezrobocia według zawodów (grup zawodów),
- analizy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów (grup zawodów),
- analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Zaznaczyć należy, że obowiązująca dotychczas metodologia sporządzania raportu, odnosząca się wyłącznie do danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego, nie oddaje w pełni rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży na rynku pracy. Do urzędu pracy trafia tylko część dostępnych ofert pracy, ponieważ lokalni pracodawcy często we własnym zakresie poszukują pracowników. W odniesieniu do osób bezrobotnych posiadany przez nich zawód określa się w statystyce rynku pracy na podstawie ostatniego miejsca pracy lub zawodu wyuczonego, natomiast niektóre osoby posiadają w rzeczywistości kilka zawodów, które mogłyby być w danym okresie sprawozdawczym przyporządkowane do zawodów deficytowych, jak i nadwyżkowych, bądź do pozostających w równowadze.

1. Analiza bezrobocia według zawodów

W końcu 2014 roku stopa bezrobocia¹ spadła, w porównaniu z analogicznym okresem roku 2013, zarówno w Polsce, w województwie jak i w powiecie rypińskim. W kraju wynosiła 11,5% - w stosunku do 31 grudnia 2013 roku spadła o 1,9 punktu procentowego. W województwie kujawsko-pomorskim odnotowano stopę bezrobocia na poziomie 15,7 % w związku z czym spadek w stosunku do roku poprzedniego wyniósł 2,5 punktu procentowego. W powiecie rypińskim natomiast w końcu grudnia 2014 r. stopa bezrobocia wyniosła 18,6%, co oznacza że nastąpił spadek o 2,6 punktu procentowego w porównaniu z 2013 rokiem.

Wykres 1. Stopa bezrobocia, stan w dniu 31.12.2014 r. w zestawieniu z dniem 31.12.2013 r.

Źródło: <http://wup.torun.pl>

Jak wynika z danych w tabeli 1 różnica między stopą bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim i w Polsce wynosiła średnio w ciągu roku ok. 4,4 punktu procentowego, natomiast pomiędzy powiatem rypińskim a województwem kujawsko-pomorskim różnica to ok. 2,7 punktu procentowego, przy największej różnicy w marcu, tj. 3,8 punktu i najmniejszej w lipcu i we wrześniu – 2,2 punktu.

¹ stopa bezrobocia rejestrowanego charakteryzuje udział bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w liczbie osób aktywnych zawodowo

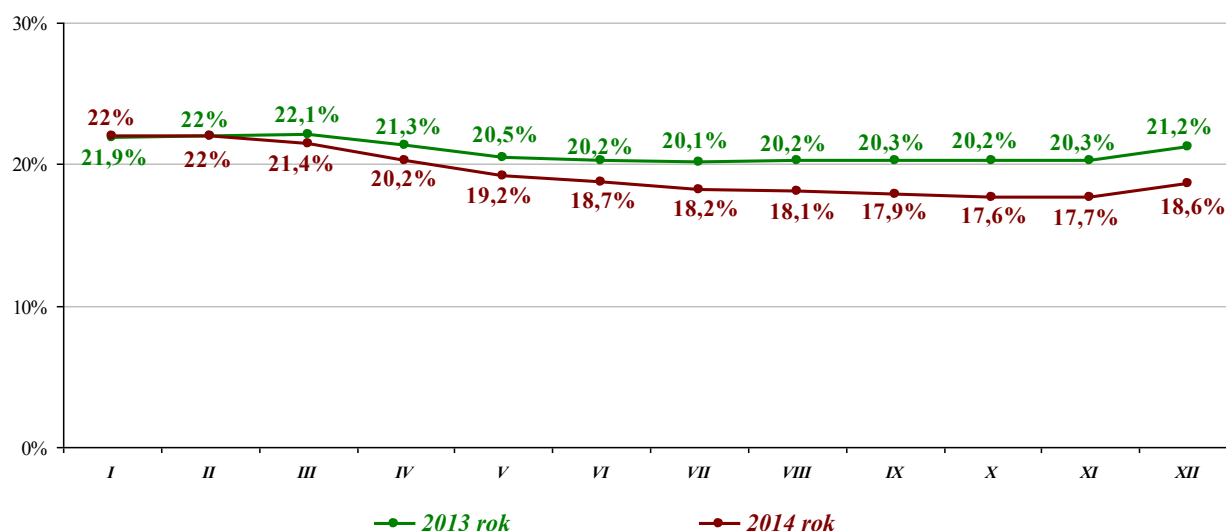
Tabela 1. Stopa bezrobocia w 2014 roku w Polsce, województwie kujawsko-pomorskim i w powiecie rypińskim

miesiące	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Polska	13,9%	13,9%	13,5%	13,0%	12,5%	12,0%	11,8%	11,7%	11,5%	11,3%	11,4%	11,5%
województwo kujawsko-pomorskie	18,8%	18,8%	18,3%	17,4%	16,8%	16,3%	16,0%	15,8%	15,7%	15,3%	15,4%	15,7%
powiat rypiński	22,0%	22,0%	21,4%	20,2%	19,2%	18,7%	18,2%	18,1%	17,9%	17,6%	17,7%	18,6%

Źródło: <http://wup.torun.pl>

Najwyższą stopę bezrobocia dla powiatu rypińskiego w 2014 roku na poziomie 22% odnotowano w styczniu i lutym, zaś tendencja spadkowa stopy bezrobocia utrzymała się niemal do końca roku, nie przekraczając od miesiąca maja 20%. Należy nadmienić, że w 2013 roku stopa bezrobocia przez cały rok oscylowała powyżej poziomu 20%. W okresie od stycznia do grudnia 2014 roku różnica pomiędzy najwyższym i najniższym wskaźnikiem stopy bezrobocia wyniosła aż 4,4 punkty procentowe.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w powiecie rypińskim w latach 2013 – 2014

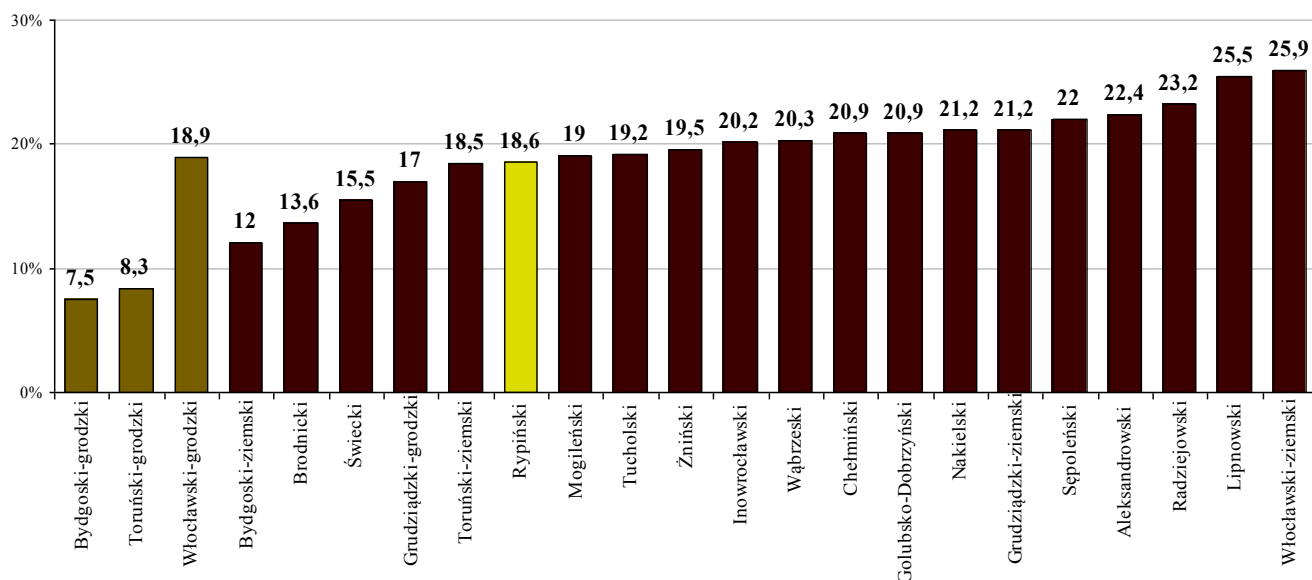

Źródło: <http://www.wup.torun.pl>

Według danych dotyczących stopy bezrobocia w grudniu 2014 roku w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego, powiat rypiński w dalszym ciągu zajmuje jedno z czołowych miejsc pod względem najniższych wskaźników bezrobocia, wyprzedzając nawet powiat włocławski-grodzki. Jak co roku, poza powiatami grodzkimi bydgoskim i toruńskim ze stopą bezrobocia poniżej 9%, niższe stopy bezrobocia niż powiat rypiński osiągnęły

powiaty: bydgoski ziemski, brodnicki, świecki oraz grudziądzki grodzki i toruński ziemski. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: włocławskim ziemskim, lipnowskim, radziejowskim i aleksandrowskim.

Wykres 3. Stopa bezrobocia w powiatach województwa kujawsko –pomorskiego (stan na 31.12.2014 r.)

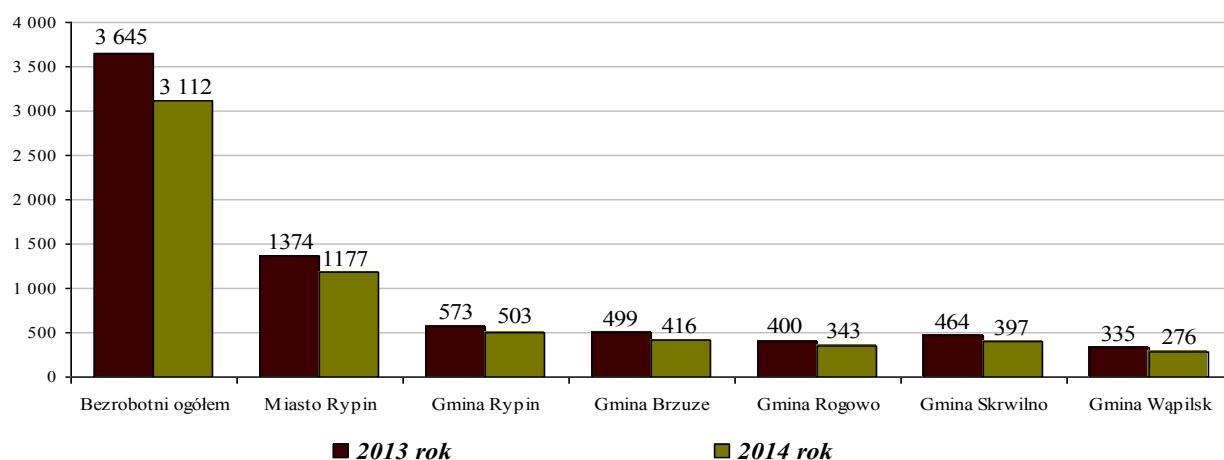
Źródło: <http://www.wup.torun.p>

1.1. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Rypinie na koniec 2014 roku

W końcu grudnia 2014 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie pozostawało **3.112** osób bezrobotnych, w tym **1.993** kobiety, które stanowiły 64% ogółu bezrobotnych. Liczba osób zarejestrowanych w dniu 31.12.2014 r. była o 533 osoby (14,6 %) mniejsza w stosunku do danych z dnia 31.12.2013 r., kiedy to wynosiła 3645 osób bezrobotnych.

Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania osób figurujących w rejestrze, **1.177** osób, tj. 37,8% ogółu stanowią bezrobotni mieszkańcy Rypina, natomiast **1.935** osób (62,2 %) - to mieszkańcy wsi z terenów poszczególnych gmin. Powyżej wskazane proporcje procentowe dotyczące mieszkańców terenu miasta i wsi były w 2014 niemal identyczne w zestawieniu z rokiem 2013. Nieznacznie zmienił się również rozkład procentowy w odniesieniu do liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2013 i 2014 roku z poszczególnych gmin (wykres 4).

Wykres 4. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie wg miejsca zamieszkania, stan w dniu 31.12.2014 r. w zestawieniu z dniem 31.12.2013 r.

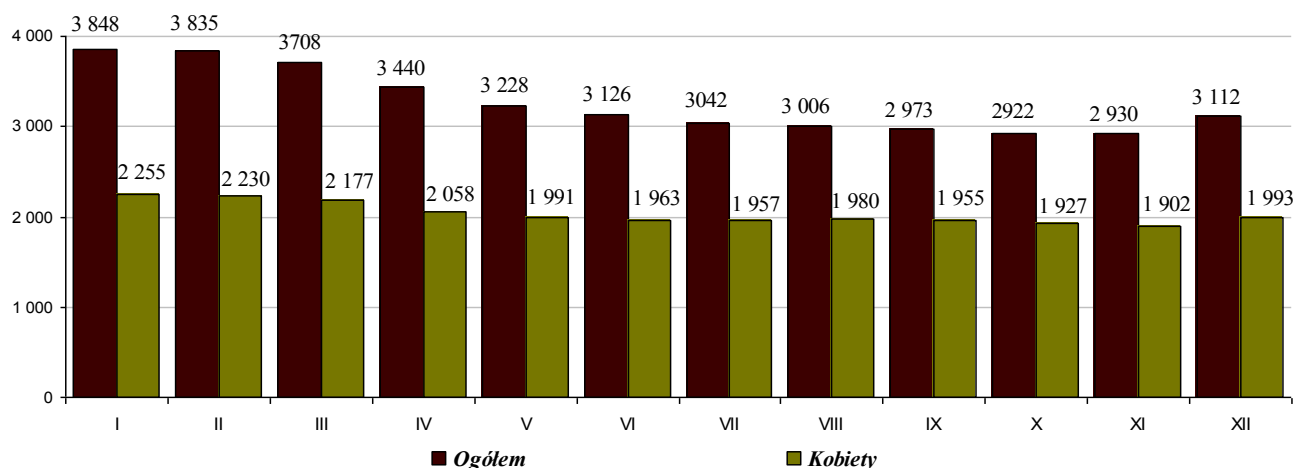

Źródło: Statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – formularz 5 „Rozszerzona informacja o bezrobociu w miastach i gminach w zasięgu PUP Rypin”

Analizując dane o liczbie bezrobotnych w 2014 roku pozostających w ewidencji w poszczególnych miesiącach (wg stanu na koniec każdego miesiąca) - wykres 5 - należy stwierdzić, że zdecydowanie najwięcej osób bezrobotnych pozostawało w ewidencji tut. urzędu w I kwartale (powyżej 3.700 osób w każdym z miesięcy).

Najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano natomiast w okresie od września do listopada, kiedy to liczba bezrobotnych nie przekraczała 3.000 osób. Pod względem procentowego udziału kobiet w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych w poszczególnych miesiącach, należy zauważyć, iż najwyższy wskaźnik został osiągnięty w październiku 65,9 %, a najniższy w lutym, tj. 58,1 %. W grudniu liczba bezrobotnych była mniejsza o 736 osób w porównaniu do stycznia.

Wykres 5. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych miesiącach 2014 roku

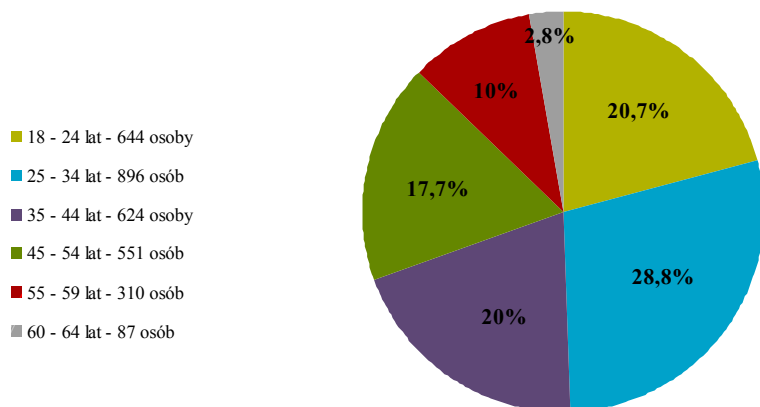
Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – MPiPS- 01 Sprawozdanie o rynku pracy

Strukturę bezrobotnych badaną według stanu w dniu 31.12.2014r. w odniesieniu do kryterium wieku, wykształcenia, okresu pozostawania bez pracy, posiadanego stażu pracy obrazują kolejno wykresy 9,10,11 i 12.

Pod względem kryterium wiekowego w 2014 roku, podobnie jak w roku 2013, najliczniej zarejestrowane były grupy młodych osób w przedziale wiekowym 25-34 lata – **896** osoby oraz 18-24 lata – **644** osoby, które łącznie stanowiły 49,5 % ogółu bezrobotnych.

Osoby młode są zatem grupą wymagającą szczególnego wsparcia w uzyskiwaniu zatrudnienia a niejednokrotnie nabywania pierwszych doświadczeń zawodowych w ramach stażu.

Wykres 6. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie wg wieku, stan w dniu 31.12.2014r.

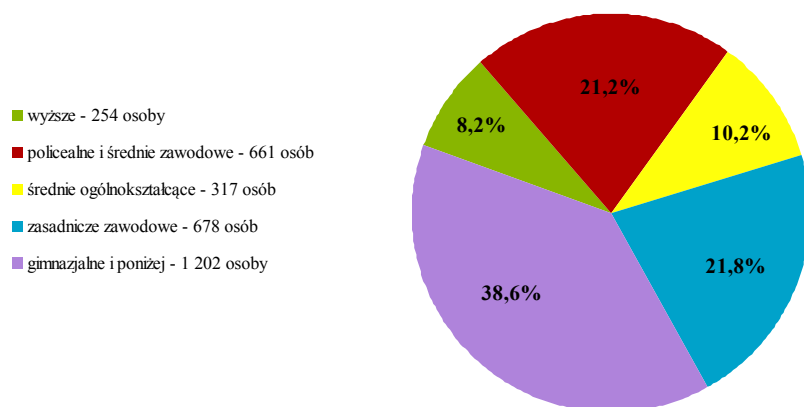

Źródło: Statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – Załącznik 1 do sprawozdania MPiPS - 01 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”

Od lat w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie, jak również w analizowanym 2014 roku, najliczniej reprezentowaną grupą bezrobotnych pod względem kryterium wykształcenia była grupa osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, która w liczbie 1.202 osób stanowiła 38,6% ogółu bezrobotnych. W dalszej kolejności wymienić należy grupę osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 21,8%, policealnym i średnim zawodowym – 21,2%. Najmniej licznie zarejestrowane były osoby posiadające wykształcenie wyższe – 8,2% i wykształcenie średnie ogólnokształcące – 10,2%.

Na uwagę zasługuje fakt, że bezrobotne kobiety, które generalnie legitymują się wyższym poziomem wykształcenia w populacji bezrobotnych na poziomie wykształcenia średniego ogólnokształcącego, policealnego i średniego oraz wyższego stanowią ponad 70 % .

Wykres 7. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie wg wykształcenia, stan w dniu 31.12.2014r.

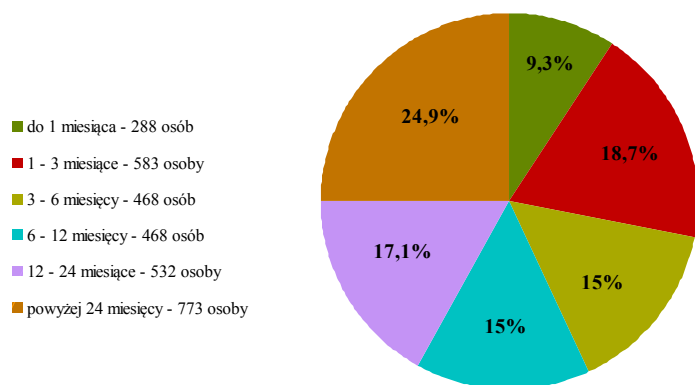

Źródło: Statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – Załącznik 1 do sprawozdania MPiPS - 01 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”

Według kategorii „czas pozostawania bez pracy” najwięcej osób figurujących w ewidencji można było przyporządkować do przedziału powyżej 24 miesięcy – 773 osoby (24,8%) jak również do przedziału 1-3 miesiące – 583 osoby (18,7%).

Najmniej liczna jest populacja bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie w okresie do 1 miesiąca – 288 osób (9,3%) Jeśli chodzi o kobiety proporcje w tym kryterium przedstawiały się podobnie, ponieważ najwięcej było kobiet pozostających bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy, tj. 619, co stanowi 31 % ogółu kobiet i aż 80 % wszystkich bezrobotnych powyżej 24 miesięcy. Dużą grupę, tj. 361 osób, tworzą także kobiety pozostające bez pracy od 12-24 miesięcy, stanowią one 18,1% bezrobotnych kobiet.

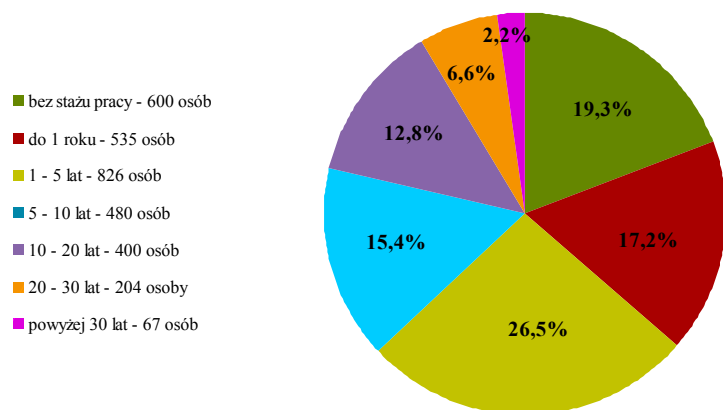
Wykres 8. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie wg czasu pozostawania bez pracy, stan w dniu 31.12.2014r.

Źródło: Statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – Załącznik 1 do sprawozdania MPiPS - 01 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”

Biorąc pod uwagę staż pracy jaki posiadały zarejestrowane osoby bezrobotne należy wyróżnić grupę osób ze stażem mieszczącym się w przedziale 1- 5 lat jako najliczniej reprezentowaną, ponieważ w liczbie 826 osób stanowiła ona 26,5% ogółu bezrobotnych. Licznie w ewidencji pozostawały również osoby bezrobotne bez stażu pracy – 600 osób, tj. 19,3%. Bezrobotni, których zatrudnienie nie było dłuższe niż 1 rok w liczbie 535 osób stanowili - 17,2%, w dalszej kolejności byli bezrobotni mający staż pracy od 5-10 lat, takich osób było 480, tj. 15,4 %.

Wykres 9. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie wg posiadanego stażu pracy, stan w dniu 31.12.2014r.

Źródło: Statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – Załącznik 1 do sprawozdania MPiPS - 01 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy

Z końcem grudnia 2014 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie pozostawały 143 osoby niepełnosprawne ze statusem bezrobotnego, w tym 79 kobiet oraz 48 osób ze statusem poszukującego pracy posiadających świadczenia rentowe, w tym 22 kobiety.

1.2. Struktura bezrobotnych według zawodów

Przy określaniu struktury zawodowej bezrobocia bierze się pod uwagę dane dotyczące bezrobotnych poprzednio pracujących według zawodu wykonywanego w ostatnim miejscu pracy oraz bezrobotnych dotychczas niepracujących zgodnie z zawodem wyuczonym na podstawie świadectwa, lub dyplomu kształcenia szkolnego lub kursowego. Z końcem 2014 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie pozostawało 2512 osób poprzednio pracujące i 600 osób dotychczas niepracujących.

W Tabeli 2 ujęto najliczniej występujące zawody, wśród osób zarejestrowanych w PUP Rypin w końcu grudnia 2014 roku, z których wyróżnić należy zawody: sprzedawca, robotnik

budowlany, technik ekonomista, sprzątaczką biurową, szwaczka, robotnik drogowy, technik prac biurowych, ślusarz, pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle czy kucharz małej gastronomii, w tych przypadkach liczba zarejestrowanych osób wynosi powyżej 40. Występująca w tabeli grupa bezrobotnych „bez zawodu”², stanowiła w analizowanym czasie aż 18,2% ogółu klientów PUP Rypin.

Na 3112 osób zarejestrowanych w tutejszym urzędzie w dniu 31.12.2014 roku, 1016 osób, tj. 32,6 % to bezrobotni poprzednio pracujący, długotrwale pozostający w ewidencji, tj. powyżej 12 miesięcy. Zjawisko długotrwałego bezrobocia dotyczy w największym stopniu zawodów: sprzedawca, robotnik budowlany, sprzątaczką biurową, szwaczka, technik ekonomista, robotnik drogowy, pozostali rolnicy upraw polowych czy robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (Tabela 2).

Tabela 2. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Rypin według wybranych zawodów, stan w końcu 2014 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni		Bezrobotni poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	568	423	56	46
"522301"	Sprzedawca*	443	413	208	206
"931301"	Robotnik budowlany	137	1	47	0
"331403"	Technik ekonomista*	114	99	32	30
"911207"	Sprzątaczką biurową	75	74	41	40
"753303"	Szwaczka	70	70	32	32
"931205"	Robotnik drogowy	63	8	28	3
"411004"	Technik prac biurowych*	52	46	17	16
"722204"	Ślusarz*	52	4	12	2
"932990"	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	43	29	19	16
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	42	32	16	13
"711202"	Murarz*	37	0	4	0
"611190"	Pozostali rolnicy upraw polowych	36	26	21	16
"314205"	Technik ogrodnik*	35	28	13	12
"515303"	Robotnik gospodarczy	32	19	13	8
"512001"	Kucharz*	31	30	14	13
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	28	20	15	11
"753105"	Krawiec*	26	26	13	13
"613003"	Rolnik*	25	22	4	4
"751204"	Piekarz*	25	1	6	0
"314403"	Technik technologii żywności*	24	24	3	3
"522305"	Technik handlowiec*	23	19	5	5

² Grupa osób bezrobotnych „bez zawodu” obejmuje osoby które jednocześnie spełniają dwa warunki: nie mają świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego i nie dysponują minimum 6-miesięczną, udokumentowaną ciągłością pracy w jednym zawodzie.

"351203"	Technik informatyk*	23	6	6	3
----------	---------------------	----	---	---	---

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

Zawody reprezentowane przez bezrobotnych, usystematyzowane według grup elementarnych (4 – cyfrowych), zawarte są w Tabeli 3. W ujęciu procentowym najliczniejsze grupy zawodów, skupiające osoby posiadające dane zawody według obowiązującej klasyfikacji, to: „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)” – 18,99% ogółu zarejestrowanych, następnie „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym” – 5,38%, „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych” – 5,23%. Znaczny odsetek kobiet występuje zarówno w największej grupie „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)”, jak i w grupach „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych”, „Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne”, „Szwaczki, hafciarki i pokrewni”, „Kucharze”, Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani”.

Tabela 3. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie według wybranych elementarnych grup zawodów (4 - cyfrowych), stan w końcu 2014 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni w %	
		ogółem	kobiety
"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	18,9881	28,4064
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	5,3852	0,0637
"3314"	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	5,2280	7,0701
"9112"	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	3,4591	5,4140
"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	3,4591	0,6369
"9329"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	3,1053	3,4395
"5120"	Kucharze	2,8695	3,9490
"7533"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	2,7516	4,4586
"3142"	Technicy rolnictwa i pokrewni	2,3585	3,0573
"7222"	Ślusarze i pokrewni	2,3585	0,5096
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	2,1619	3,0573
"7512"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1,8082	0,8917
"6113"	Ogrodnicy	1,5723	2,0382
"3144"	Technicy technologii żywności	1,5330	2,3567
"6111"	Rolnicy upraw polowych	1,5330	1,8471
"7131"	Malarze i pokrewni	1,4544	0,3185
"7112"	Murarze i pokrewni	1,4544	0
"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	1,4151	0,0637
"5153"	Gospodarze budynków	1,2579	1,2102
"7531"	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1,0220	1,6561

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

1.3. Napływ osób bezrobotnych według zawodów

Struktura zawodowa bezrobotnych opisywana jest również w kontekście tzw. „napływu” osób do ewidencji urzędu pracy. W ciągu całego 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie dokonało rejestracji 4147 osób - 2058 kobiet i 2089- mężczyzn. Napływ osób bezrobotnych zmniejszył się o 3,53% w porównaniu do 2013 roku, ponieważ wówczas zarejestrowało się w całym roku 4299 osób. Z ogółu rejestrujących się w 2014 roku ok. 11,9 % , tj. 494 osoby dokonały rejestracji po raz pierwszy, natomiast ok. 88,1% - 3653 osoby – powróciły do ewidencji urzędu po raz kolejny. Średnio miesięcznie rejestrowało się w badanym okresie 345 osób. Największy napływ odnotowano, jak co roku, w styczniu i w grudniu a także w miesiącu wrześniu. Spośród ogółu osób rejestrujących się w 2014 roku ok. 79% - 3294 bezrobotnych - to osoby poprzednio pracujące, natomiast ok. 22% ogółu - 919 osób - nabyło prawo do zasiłku.

Tabela 4 przedstawia zawody, w których nastąpił największy napływ bezrobotnych w 2014 roku. Najliczniej rejestrowali się bezrobotni „bez zawodu” – 879 osób, co stanowiło 21,2% ogółu napływu bezrobotnych w 2014r.

Tabela 4. Napływ bezrobotnych do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie według wybranych zawodów w 2014 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni		Bezrobotni absolwenci	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	879	470	251	147
"522301"	Sprzedawca*	446	389	18	13
"931301"	Robotnik budowlany	157	1	0	0
"331403"	Technik ekonomista*	140	106	15	12
"722204"	Ślusarz*	134	2	33	0
"411004"	Technik prac biurowych*	72	63	6	5
"753303"	Szwaczka	70	70	2	2
"931205"	Robotnik drogowy	64	11	1	0
"711202"	Murarz*	63	0	3	0
"751204"	Piekarz*	48	2	0	0
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	46	2	0	0
"314205"	Technik ogrodnik*	45	33	0	0
"932990"	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	44	24	2	1
"911207"	Sprzątaczką biurową	43	43	0	0
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	43	0	15	0
"331402"	Technik agrobiznesu*	41	20	13	8
"515303"	Robotnik gospodarczy	41	20	1	1
"751201"	Cukiernik*	41	13	5	2
"752205"	Stolarz*	39	0	4	0

"351203"	Technik informatyk*	37	9	4	0
"514101"	Fryzjer*	36	35	8	8
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	36	25	5	4

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

W odniesieniu do osób posiadających zawód największy napływ odnotowano w zawodach: sprzedawcy (446 osób), robotnika budowlanego (157 osób), technika ekonomisty (140 osób) oraz ślusarza (134 osoby). Wzmoczone rejestracje osób w powyżej wymienionych zawodach, a także w innych zawodach ujętych w Tabeli 5, spowodowane były m.in.: sezonowością prac, napływem absolwentów szkół po zakończonej edukacji w 2014r. czy rotacją pracowników.

Tabela 5 obrazuje natomiast udział procentowy napływu bezrobotnych w analizowanym okresie według wybranych elementarnych grup zawodów. Największe grupy, w skład których wchodzi najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody, to: „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)”-15,1% ogółu zarejestrowanych, „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych”- 5,5% a także „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym” – 4,8% i „Ślusarze i pokrewni” – 4,3%.

Tabela 5. Struktura napływu bezrobotnych według elementarnych grup zawodów w 2014 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni w %	
		ogółem	kobiety
"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	15,0850	26,6367
"3314"	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	5,5386	7,9345
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	4,8042	0,0630
"7222"	Ślusarze i pokrewni	4,2840	0,2519
"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	3,0294	0,1259
"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	2,7846	0,8186
"7512"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2,7234	0,9446
"9329"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	2,4480	2,5819
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	2,2950	4,0932
"3142"	Technicy rolnictwa i pokrewni	2,2338	3,2116
"7533"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	2,1726	4,4710
"5120"	Kucharze	1,9890	3,1486
"7112"	Murarze i pokrewni	1,9278	0
"9112"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	1,8054	3,5894
"7131"	Malarze i pokrewni	1,7136	0,2519
"7522"	Stolarze meblowi i pokrewni	1,6830	0
"3144"	Technicy technologii żywności	1,5300	2,7078
"5153"	Gospodarze budynków	1,2852	1,2594
"5141"	Fryzjerzy	1,2546	2,5189
"6113"	Ogrodnicy	1,1322	1,4484

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

1.4. Analiza struktury zawodowej bezrobotnych według przynależności ostatniego miejsca pracy do sekcji PKD

Tabela 6 zawiera zestawienie liczby bezrobotnych według przynależności do sekcji PKD, na podstawie ostatniego miejsca pracy, rejestrujących się w 2014 roku z liczbą osób pozostających w ewidencji w końcu 2014 roku.

Największą liczbę, według stanu w dniu 31.12.2014r., stanowiły osoby bezrobotne z doświadczeniem zawodowym nabytym u pracodawców przynależących do następujących sekcji: „Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” – 729 osób tj. 25,72 % ogółu, „Przetwórstwo przemysłowe” – 531 osób (21,14 % ogółu), „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” – 325 osób (12,94 % ogółu), „Budownictwo” – 291 osób (11,58 % ogółu), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” – 152 osób (6,05 % ogółu) oraz „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” – 149 osób (5,93 % ogółu). W ciągu całego 2014 roku najwięcej osób rejestrowało się w sekcjach „Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” – 785 osób tj. 23,83% ogółu „Przetwórstwo przemysłowe” – 748 osób, tj. 22,71% ogółu, „Budownictwo” – 478 osób tj. 14,51 ogółu, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” – 350 osób tj. 10,62 ogółu oraz „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” – 212 osób tj. 6,44% ogółu rejestrujących się.

Tabela 6. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie rypińskim w 2014 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2014r.	Bezrobotni stan w 2014r.
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	785	646
Przetwórstwo przemysłowe	748	531
Budownictwo	478	291
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	350	325
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	212	152
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	161	149
Edukacja	103	90
Transport i gospodarka magazynowa	99	51
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	68	53

Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	54	25
Pozostała działalność usługowa	50	28
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	44	47
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	39	28
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	38	25
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	32	36
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	10	11
Informacja i komunikacja	9	9
Górnictwo i wydobywanie	9	7
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	4	2
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1	6
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0
Ogółem	3294	2512

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 2 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej”.

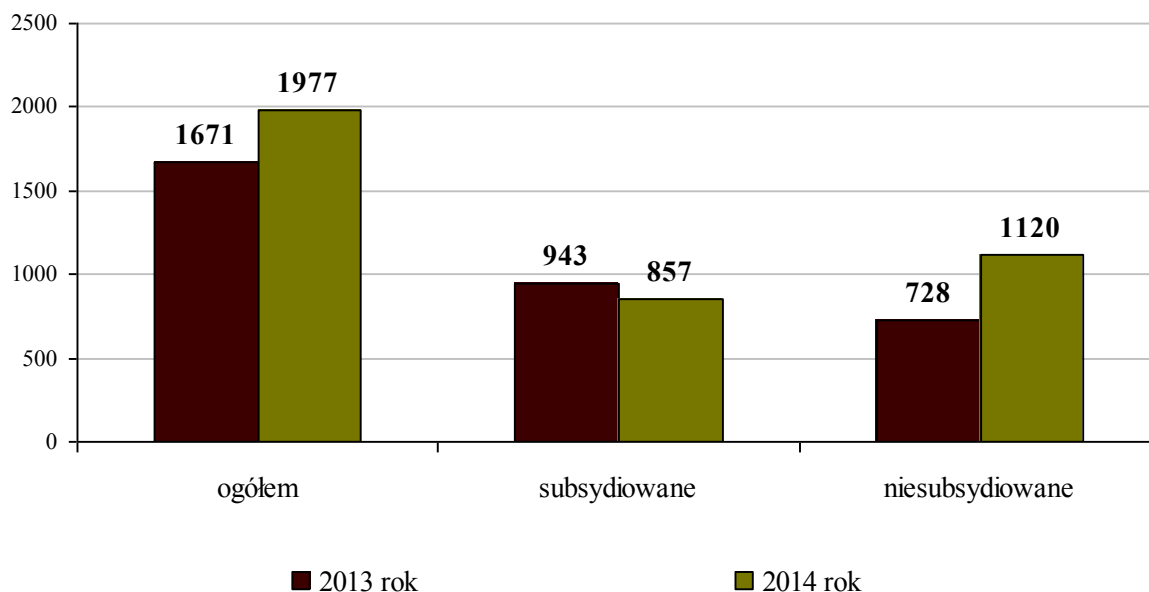
2. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów i ich grup

W 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Rypinie dysponował ogółem 1977 wolnymi miejscami pracy i miejscami aktywizacji zawodowej³, w tym 857 (43,3%) miejscami subsydiowanymi⁴ i 1120 (56,7%) miejscami niesubsydiowanymi. Pracodawcy z sektora prywatnego zgłosili 1495 (75,6%) wolnych miejsc pracy lub aktywizacji zawodowej a z sektora publicznego - 482 (24,4%). W porównaniu z rokiem 2013 nastąpił znaczny wzrost, tj. o ok. 18,3% ogólnej liczby wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej (306 ofert), ponieważ wówczas napłynęło 1671 miejsc pracy. W 2014 roku liczba miejsc pracy subsydiowanej była o 86 mniejsza niż w 2013 roku, natomiast liczba miejsc niesubsydiowanych znacznie wzrosła w 2014 roku, tj. o 392 w odniesieniu do poprzedniego roku.

³ Przez „wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej” należy rozumieć oferty pracy - takie nazewnictwo jest zgodne z obowiązującą statystyką rynku pracy.

⁴ Miejsca subsydiowane należy zrozumieć jako wszystkie miejsca aktywizacji zawodowej, tj.: staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie-użyteczne oraz miejsca zatrudnienia niesubsydiowanego w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych lub wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego.

Wykres 10. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, stan w dniu 31.12.2014 r. w zestawieniu z dniem 31.12.2013r.

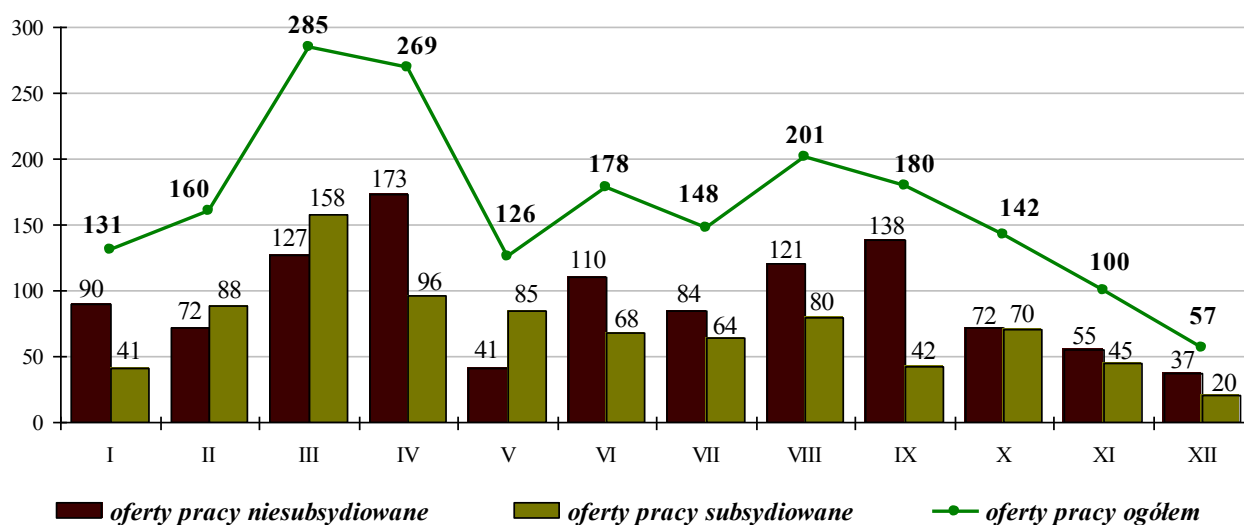

Źródło: Statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – formularz 5 „Rozszerzona informacja o bezrobociu w miastach i gminach w zasięgu PUP Rypin”

Tutejszy urząd przekazał w 2014 roku, na życzenie pracodawców, 85 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej do innych Powiatowych Urzędów Pracy w celu upowszechnienia. PUP Rypin otrzymał natomiast do upowszechnienia 943 ofert pracy m.in. z urzędów pracy w: Brodnicy, z Torunia, Grudziądza, Skępego, Sierpca, Golubia-Dobrzynia oraz z innych, miast Polski.

Wykres 11 obrazuje duże zróżnicowanie liczby miejsc pracy zgłaszanych w poszczególnych miesiącach 2014 roku. Zdecydowanie najwięcej ofert zostało zgłoszonych w marcu i w kwietniu – stanowiły one łącznie 27,4% ogółu. Podobnie jak w latach poprzednich tut. urząd dysponował najmniejszą liczbą ofert w grudniu (2,9%), zaś zaskakujący w porównaniu z ubiegłymi latami był miesiąc styczeń, w którym wpłynęło stosunkowo dużo ofert, tj. 6,6% ogółu. Największa liczba tzw. ofert niesubsydiowanych, realizowanych bez udziału środków jakimi dysponuje urząd pracy w Rypinie została zgłoszona w: kwietniu, wrześniu, marcu, sierpniu i czerwcu – oferty z tych miesięcy stanowiły łącznie ok. 60% wszystkich ofert niesubsydiowanych.

Wykres 11. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone do PUP Rypin w 2014 roku w układzie miesięcznym.

Źródło: Statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”

W Tabeli 7 przedstawiono zestawienie zawodów dotyczących wszystkich najliczniej występujących wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej z zawierającymi się w tej liczbie miejscami subsydiowanymi i niesubsydiowanymi. W czołówce zgłaszanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2014 roku pod względem zawodów, znalazły się, podobnie jak w latach poprzednich aczkolwiek w zmienionej kolejności w rankingu, oferty w zawodach: robotnik gospodarczy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, sprzedawca, robotnik budowlany, robotnik drogowy, kierowca samochodu ciężarowego, szwaczka, magazynier, sprzątaczką biurowa, murarz. Po raz pierwszy licznie pojawiły się w ofertach zawody: pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, zbieracz owoców, ziół i innych roślin. Na wymienione w Tabeli 7 zawody wpłynęło ok. 70% wszystkich zgłoszonych w 2014 roku miejsc pracy.

Niestety wiele z tych ofert dotyczyło subsydiowanych miejsc pracy w ramach prac społecznie użytecznych, staży, robót publicznych czy prac interwencyjnych. W rankingu najczęściej zgłaszanych wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej wyróżnić należy te, w których wystąpiła zdecydowana przewaga ofert niesubsydiowanych lub wystąpiły wyłącznie oferty niesubsydiowane, tj. w zawodach: pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, zbieracz owoców, ziół i innych roślin, kierowca samochodu ciężarowego, szwaczka, murarz, ślusarz, pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, piekarz, spawacz metodą MAG, monter reklam, tynkarz.

Ponadto w grupie miejsc niesubsydiowanych dość licznie wystąpiły zgłoszenia w zawodach robotnik gospodarczy, robotnik budowlany i sprzedawca.

Tabela 7. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wybranych zawodów z uwzględnieniem ofert prac subsydiowanych zgłoszone do PUP Rypin w 2014 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2014 roku		
		Ogółem	Subsydiowane	Niesubsydiowane
"515303"	Robotnik gospodarczy	284	218	66
"814290"	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	152	0	152
"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	133	112	21
"522301"	Sprzedawca*	129	77	52
"634002"	Zbieracz owoców, ziół i innych roślin	100	0	100
"931301"	Robotnik budowlany	93	27	66
"931205"	Robotnik drogowy	72	50	22
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	65	0	65
"753303"	Szwaczka	61	5	56
"432103"	Magazynier	34	23	11
"911207"	Sprzątaczką biurową	29	18	11
"711202"	Murarz*	27	1	26
"722204"	Ślusarz*	22	2	20
"932990"	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	19	1	18
"751204"	Piekarz*	18	2	16
"941201"	Pomoc kuchenna	18	14	4
"524902"	Doradca klienta	16	11	5
"721204"	Spawacz metodą MAG	15	0	15
"711902"	Monter reklam	14	0	14
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	14	11	3
"712303"	Tynkarz	13	0	13
"512001"	Kucharz*	12	2	10
"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	12	4	8
"911206"	Salowa	12	12	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie

Miejsca pracy subsydiowanej powstające z nakładu środków z Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego, dotyczyły przede wszystkim następujących zawodów: robotnik gospodarczy (prace społecznie użyteczne), pozostali pracownicy obsługi biurowej (staż), sprzedawca (staż, prace interwencyjne), robotnik drogowy (roboty publiczne, prace interwencyjne), robotnik budowlany (staż), magazynier (staż, prace interwencyjne), sprzątaczką biurową (staż), pomoc kuchenna (staż), salowa (staż), mechanik pojazdów

samochodowych (doposażenie stanowiska pracy dla osoby bezrobotnej), doradca klienta (staż).

Na podstawie analizy elementarnych grup zawodów (Tabela 8), skupiających największy odsetek zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, wyróżnić należy grupy: „Gospodarze budynków” – 14,5 % ogółu zgłoszonych ofert, „Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych” – 7,8%, „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)” – 7,7%, „Pracownicy obsługi biurowej” – 7,1%, „Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby” – 5,1%.

Tabela 8. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wybranych elementarnych grup zawodów w 2014 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2014 roku
"5153"	Gospodarze budynków	14,4618
"8142"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	7,8411
"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	7,6884
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	7,0774
"6340"	Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	5,0916
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	4,7352
"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	3,7169
"8332"	Kierowcy samochodów ciężarowych	3,4623
"7533"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	3,2587
"9112"	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	2,2912
"7212"	Spawacze i pokrewni	2,1894
"4321"	Magazynierzy i pokrewni	1,7312
"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	1,6293
"9329"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	1,5275
"7222"	Ślusarze i pokrewni	1,4257
"7112"	Murarze i pokrewni	1,3747
"7512"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1,1711
"5120"	Kucharze	1,0692
"7126"	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	1,0692
"9412"	Pomoce kuchenne	0,9165

Zródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

W Tabeli 9 ujęto wszystkie zgłoszone w 2014r. do PUP Rypin wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, podzielone według grup Polskiej Klasyfikacji Działalności,

w zestawieniu z liczbą bezrobotnych poprzednio pracujących według sekcji PKD, którzy rejestrowali się w 2014 roku („napływ”) i będących w ewidencji w końcu 2014 roku. Analizując wolne miejsca pracy, należy stwierdzić, że największe zapotrzebowanie wystąpiło w sekcjach: „Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” – 18,4% ogółu wolnych miejsc pracy, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” – 18%, „Przetwórstwo przemysłowe” – 17,3%, „Budownictwo” – 11,2%, „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” – 8,8% oraz „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” – 8,2%. W powyżej wymienionych branżach najliczniej byli zarejestrowani bezrobotni, pogrupowani zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności, zakwalifikowani do poszczególnych sekcji z uwagi na ostatnie miejsce pracy. Duża liczba osób rejestrujących się w tych sekcjach PKD, przy jednoczesnej dużej liczbie miejsc pracy, może wskazywać na zjawisko rotacyjności zatrudnienia w firmach z tych sekcji, czego przyczyną może być m.in. sezonowość prac jak i fakt, że zgłaszane w ramach subsydiowanych ofert miejsca pracy mają charakter okresowy.

Tabela 9. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według sekcji PKD zgłoszone do PUP Rypin w 2014 roku w zestawieniu z bezrobotnymi według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Sekcja PKD	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2014 roku	Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku	Bezrobotni stan w końcu 2014 roku
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	362	350	325
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	354	785	646
Przetwórstwo przemysłowe	340	748	531
Budownictwo	221	478	291
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	173	161	149
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	162	212	152
Transport i gospodarka magazynowa	59	99	51
Edukacja	57	103	90
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	50	44	47
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	48	54	25
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	35	68	53
Pozostała działalność usługowa	30	50	28
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	27	39	28

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	16	4	2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	15	32	36
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9	38	25
Informacja i komunikacja	4	9	9
Górnictwo i wydobywanie	2	9	7
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	10	11
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	1	6
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0	0
Ogółem	1964	3294	2512

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 2 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej”.

3. Analiza zawodów nadwyżkowych i deficytowych

Dla dopełnienia charakterystyki sytuacji osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy i wskazania zawodów w najwyższym stopniu generujących bezrobocie należy posłużyć się tzw. **wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów**. Określa on, w odniesieniu do poszczególnych zawodów, udział średniej liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu miesiąca przez pracodawców do Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie w średniej liczbie osób zarejestrowanych w ciągu miesiąca jako bezrobotne. W przypadku wskaźnika o wartości w przedziale **od 0 do 0,9** mamy do czynienia z **zawodami nadwyżkowymi**, z kolei przedział od **0,9 do 1,1** określa **zawody zrównoważone**, natomiast **zawody deficytowe** wyrażone są wskaźnikiem **powyżej 1,1**. Zdecydowana większość zarejestrowanych osób bezrobotnych reprezentuje zawody nadwyżkowe na rynku pracy. Spośród 529 zawodów, które reprezentowali bezrobotni zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy 71,8% to zawody nadwyżkowe, 4,6% to zawody zrównoważone, natomiast 23,6% stanowią zawody deficytowe.

3.1. Zawody nadwyżkowe

Z zawodem nadwyżkowym mamy do czynienia wówczas, gdy liczba osób zarejestrowanych w tym zawodzie jest większa niż zapotrzebowanie na rynku pracy w zakresie tego zawodu. W 2014 roku w powiecie rypińskim wystąpiło, zgodnie z danymi statystycznymi, 380 zawodów nadwyżkowych, natomiast aż 310 spośród nich to zawody,

w których nie wpłynęło żadne wolne miejsce pracy lub miejsce aktywizacji zawodowej – w tym przypadku wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0. Bezrobotni posiadający zawody nadwyżkowe, o ile poszukują zatrudnienia wyłącznie w takim zakresie, są w najmniej korzystnej sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Zgodnie z wartością średniej miesięcznej nadwyżki, jak obrazuje Tabela 10, na czołowym miejscu w rankingu zawodów nadwyżkowych znajduje się zawód sprzedawca, a w dalszej kolejności: technik ekonomista, ślusarz, technik prac biurowych, robotnik budowlany oraz mechanik samochodów osobowych. Z założenia znaczyłoby to, że osoby posiadające te zawody mają znikome szanse znalezienia zatrudnienia. Jednocześnie należy zauważyć, na podstawie analizy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, że zawody sprzedawcy, ślusarza czy robotnika budowlanego znalazły się w rankingu najliczniej zgłoszonych do PUP Rypin miejsc pracy. Jednakże ze względu na licznie zarejestrowane w tut. urzędzie osoby z tymi zawodami nie ma możliwości, żeby wszystkie osoby uzyskały pracę zgodną z kwalifikacjami.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w poniższym zestawieniu dla powiatu rypińskiego nie uwzględniono zawodów, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0.

Tabela 10. Zawody nadwyżkowe w powiecie rypińskim w 2014 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"331403"	Technik ekonomista*	11,5833	0,0071
"613003"	Rolnik*	2,1667	0,0370
"722314"	Tokarz w metalu	1,5833	0,0500
"711502"	Cieśla szalunkowy	1,5000	0,0526
"832203"	Kierowca samochodu osobowego	1,4167	0,0556
"713102"	Malarz budowlany	2,5000	0,0625
"753105"	Krawiec*	1,2500	0,0625
"411004"	Technik prac biurowych*	5,5000	0,0833
"711503"	Stolarz budowlany	0,7500	0,1000
"351203"	Technik informatyk*	2,7500	0,1081
"751201"	Cukiernik*	3,0000	0,1220
"343204"	Plastyk*	0,5833	0,1250
"752205"	Stolarz*	2,8333	0,1282
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	3,3333	0,1304
"722204"	Ślusarz*	9,3333	0,1642

"514101"	Fryzjer*	2,5000	0,1667
"541306"	Portier	0,4167	0,1667
"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,4167	0,1667
"931203"	Meliorant	0,4167	0,1667
"741101"	Elektromonter instalacji elektrycznych	1,1667	0,1765
"721208"	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0,6667	0,2000
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,3333	0,2000
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	2,3333	0,2222
"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5000	0,2500
"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,2500	0,2500
"723190"	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,2500	0,2500
"753202"	Krojczy	0,2500	0,2500
"712601"	Hydraulik	0,4167	0,2857
"522301"	Sprzedawca*	26,4167	0,2892
"311504"	Technik mechanik*	0,5833	0,3000
"522305"	Technik handlowiec*	1,9167	0,3030
"932101"	Pakowacz	1,2500	0,3182

Zródło: <https://mz.praca.gov.pl/>

3.2. Zawody zrównoważone

W przypadku zawodów zrównoważonych zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiada liczbie osób poszukujących pracy w tych zawodach. W 2014 roku tylko 24 zawodów wykazywało równowagę na rynku pracy, a wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawierał się w przedziale od 0,9 do 1,1. Wśród zawodów zrównoważonych występuje m.in.: kierownik działu sprzedaży, nauczyciel języka angielskiego, glazurnik, monter ociepleń budynków, galwanizer, operator wtryskarki, przedstawiciel handlowy. Wykaz zawodów równoważnych w powiecie rypińskim w 2013 roku przedstawia Tabela 11.

Tabela 11. Zawody wykazujące równowagę na rynku pracy w 2014 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"122102"	Kierownik działu sprzedaży	0	1
"211302"	Chemik - technologia chemiczna	0	1
"214290"	Pozostali inżynierowie budownictwa	0	1
"214303"	Inżynier inżynierii środowiska - instalacje sanitarne	0	1
"233008"	Nauczyciel języka angielskiego	0	1

"235401"	Nauczyciel muzyki w placówkach pozaszkolnych	0	1
"333105"	Spedytor	0	1
"334390"	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	0	1
"432302"	Dyspozytor transportu samochodowego	0	1
"512090"	Pozostali kucharze	0	1
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	0	1
"612101"	Dojarz	0	1
"712202"	Głazurnik	0	1
"712301"	Monter ociepleń budynków	0	1
"713207"	Malarz lakiernik wyrobów metalowych	0	1
"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	0	1
"722304"	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	0	1
"731602"	Galwanizer	0	1
"814208"	Operator wtryskarki	0	1
"818990"	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	0	1
"834317"	Operator żurawia wieżowego	0	1
"933401"	Pracownik rozkładający towar na półkach	0	1
"962903"	Parkingowy	0	1
"332203"	Przedstawiciel handlowy	0,0833	0,9000

Zródło: <https://mz.praca.gov.pl/>

3.3. Zawody deficytowe

W powiecie rypińskim w 2014 roku, 125 zawody określono (na podstawie wskaźnika intensywności nadwyżki /deficytu powyżej 1,1) jako zawody deficytowe, tj. takie, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest większe niż liczba zarejestrowanych bezrobotnych. W odniesieniu do 81 zawodów wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) osiągnął wartość MAX, co oznacza, że zgłoszono oferty pracy, a nie zarejestrowano bezrobotnych. Zawodami o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu są: zbieracz owoców, ziół i innych roślin – 100; pozostali pracownicy obsługi biurowej – 44,3; robotnik gospodarczy – 6,9; konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej – 5; tynkarz – 8,0. Tabela 12 prezentuje wykaz zawodów deficytowych w powiecie rypińskim w 2014 roku. W poniższym zestawieniu nie uwzględniono zawodów, dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX.

Tabela 12. Zawody deficytowe w powiecie rypińskim w 2014 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"634002"	Zbieracz owoców, ziół i innych roślin	-8,2500	100,0000
"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	-10,8333	44,3333
"515303"	Robotnik gospodarczy	-20,2500	6,9268
"524302"	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	-0,6667	5,0000
"712303"	Tynkarz	-0,8333	4,3333
"334402"	Sekretarka medyczna	-0,2500	4,0000
"721203"	Operator zgrzewarek	-0,2500	4,0000
"912202"	Operator myjni	-0,2500	4,0000
"524902"	Doradca klienta	-1,0000	4,0000
"812203"	Operator urządzeń do nakładania powłok galwanicznych	-0,4167	3,5000
"932910"	Pomocnik piekarza	-0,4167	3,5000
"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	-0,5833	3,3333
"331203"	Referent (asystent) bankowości	-0,1667	3,0000
"432390"	Pozostali pracownicy do spraw transportu	-0,1667	3,0000
"712204"	Posadzkarz*	-0,1667	3,0000
"722301"	Frezer	-0,1667	3,0000
"753390"	Pozostałe szwaczki, hafciarki i pokrewni	-0,1667	3,0000
"961102"	Ładowacz nieczystości stałych	-0,1667	3,0000
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	-3,0000	2,2414
"262101"	Archiwista	-0,0833	2,0000
"264311"	Tłumacz języka niemieckiego	-0,0833	2,0000
"311408"	Technik elektronik*	-0,0833	2,0000
"752390"	Pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	-0,0833	2,0000
"711402"	Betoniarz - zbrojarz*	-0,1667	2,0000
"722290"	Pozostali ślusarze i pokrewni	-0,2500	2,0000
"723304"	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	-0,2500	2,0000
"712612"	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	-0,4167	2,0000
"432103"	Magazynier	-1,3333	1,8889
"723104"	Mechanik samochodów ciężarowych	-0,4167	1,8333
"523002"	Kasjer handlowy	-0,3333	1,8000
"531103"	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	-0,1667	1,6667
"722312"	Szlifierz metali	-0,1667	1,6667
"325905"	Opiekunka dziecięca*	-0,2500	1,6000
"513202"	Barman	-0,0833	1,5000
"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	-0,0833	1,5000
"911203"	Pokojuowa	-0,0833	1,5000

Źródło: <https://mz.praca.gov.pl/>

3.4. Wskaźnik bezrobocia długotrwałego

Tabela 13 przedstawia wykaz grup zawodów skupiających zawody odnoszące się do bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. Według wskaźnika bezrobocia długotrwałego zawodami w największym stopniu generującymi w powiecie rypińskim długotrwałe bezrobocie były w 2014 roku zawody należące m.in. do grup: „Nauczyciele szkół podstawowych”, „Ankieterzy”, „Hodowcy drobiu”, „Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych”, „Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów” dla których wskaźnik bezrobocia długotrwałego wyniósł 1. Oznacza to, że wszystkie osoby poprzednio pracujące przyporządkowane do określonej grupy zawodów pozostają bezrobotnymi powyżej 12 miesięcy .

Tabela 13. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie rypińskim w 2014 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
"2341"	Nauczyciele szkół podstawowych	1
"2284"	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	1
"2641"	Literaci i inni autorzy tekstów	1
"7515"	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	1
"4227"	Ankieterzy	1
"2412"	Doradcy finansowi i inwestycyjni	1
"6122"	Hodowcy drobiu	1
"6129"	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	1
"8219"	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	1
"7111"	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	1
"7513"	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	1
"5311"	Opiekunowie dziecięcy	1
"8151"	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	1
"8143"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	1
"8154"	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	1
"3521"	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	1
"8114"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	1
"7321"	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	1
"1120"	Dyrektorzy generalni i wykonawczy	1
"7319"	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1
"8344"	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	1
"8331"	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	1
"9311"	Robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach	1
"9122"	Czyszciciele pojazdów	1

Źródło: <https://mz.praca.gov.pl/>

PODSUMOWANIE

1. W końcu 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie pozostawało w rejestrze 3112 bezrobotnych (w tym 1993 kobiet). Stopa bezrobocia dla powiatu w tym okresie osiągnęła poziom 18,6 %, w porównaniu z rokiem poprzednim spadła o 2,6 punktu procentowego.
2. Bezrobocie w powiecie rypińskim dotyka przede wszystkim kobiety – stanowią one 64% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.
3. Do ewidencji PUP Rypin w 2014 roku włączono ogółem w wyniku rejestracji 4147 osób, w tym 2058 kobiet. Wśród rejestrujących się w bezrobotnych, 879 osób nie posiadało zawodu, co stanowi aż 21,2 % ogółu napływu bezrobotnych.
4. Najliczniej reprezentowanymi przez zarejestrowanych bezrobotnych grupami elementarnymi, zgodnie z nazewnictwem Klasyfikacji Zawodów i Specjalności, były grupy:
 - „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)” (18,99%) – w tej grupie zdecydowanie dominują sprzedawcy, technicy handlowcy, sprzedawca w branży przemysłowej, sprzedawca w branży spożywczej;
 - „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym” (5,38%) – m.in. robotnicy budowlani.
 - „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych” (5,23%) – m.in. technik ekonomista, technik agrobiznesu.
5. W 2014 roku do PUP w Rypinie zgłoszono 1977 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, należy jednak zaznaczyć, iż 43,3 % ogółu stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej - prace subsydiowane (prace interwencyjne, roboty publiczne, wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego, staże, prace społecznie użyteczne). Odnotowano znaczny wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. o 306 w stosunku do 2013 roku. Najczęściej pracodawcy zgłaszali wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej na stanowiska nie wymagające wysokich kwalifikacji, tj. w zawodach: robotnik gospodarczy, pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, pozostali pracownicy obsługi biurowej, sprzedawca, zbieracz owoców, ziół i innych roślin, robotnik budowlany, robotnik drogowy, kierowca samochodu ciężarowego, szwaczka, magazynier, sprzątaczką biurowa, murarz.

6. Rynek pracy w powiecie rypińskim charakteryzuje się nierównowagą między podażą a popytem w przekroju zawodowym. W ogólnym zestawieniu zawodów dominują zawody nadwyżkowe, które znacznie przewyższają liczbę zawodów deficytowych i wykazujących równowagę na rynku pracy. Spośród 529 zawodów, które reprezentowali bezrobotni zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy 71,8% to zawody nadwyżkowe, 4,6% to zawody zrównoważone, natomiast 23,6% stanowią zawody deficytowe.

Wskaźnik intensywności deficytu w analizowanym okresie był najwyższy w następujących zawodach uznanych za deficytowe: zbieracz owoców, ziół i innych roślin, pozostali pracownicy obsługi biurowej, robotnik gospodarczy, konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej, tynkarz. Wśród zawodów nadwyżkowych wytypowanych zgodnie z obowiązującą metodologią wyróżnić należy: sprzedawców, techników ekonomistów, ślusarzy, techników prac biurowych, robotników budowlanych oraz mechaników samochodów osobowych. Zawody wykazujące równowagę na lokalnym rynku pracy to m.in.: kierownik działu sprzedaży, nauczyciel języka angielskiego, glazurnik, monter ociepleń budynków, galwanizer, operator wtryskarki, przedstawiciel handlowy.